

خردمندان

مجموعه اشعاری در زنای
شهید سپهدار حاج قاسم سلیمانی

فهرست

۱۵	عباس احمدی
۱۸	مجتبی احمدی
۱۹	مبین اردستانی
۲۱	محمد رضا اسلامی
۲۲	فاطمه افشاریان
۲۵	شهره انجم شعاع
۲۸	عبدالحمید انصاری نسب
۳۰	احمد بابایی
۳۵	زهرا براتی
۳۷	امیر حسن بزرگی متین
۳۸	زهرا بشری موحد
۴۰	عمران بهروج
۴۱	سعید بیابانی کی
۴۳	سعید تاج محمدی
۴۵	محمد رضا ترکی

——— مجموعه اشعاری در زیارت حاج قاسم سلیمانی ———

۴۶	عاطفه جوشقانیان و راضیه جبهه داری
۴۷	مهدی جهاندار
۵۲	میلاد حبیبی
۵۴	محمود حبیبی کسبی
۵۶	حامد حسین خانی
۵۹	محمدرضا حسینزاده بازگانی
۶۱	افسانه سادات حسینی
۶۳	سیده فرشته حسینی
۶۵	محمد سجاد حیدری
۶۷	حسن خسروی وقار
۶۸	هادی خورشادهیان
۷۰	علی داودی
۷۵	سینا دلشادی
۷۷	فاطمه دلشادی
۷۸	میرا سادات دهقانی
۷۹	حنظله ربایی
۸۱	یوسف رحیمی
۸۳	محمد رسولی
۸۶	فاطمه زاهد مقدم
۸۷	فائزه زرافشان
۸۸	مریم سقلاطونی
۹۰	الهه سلطانی
۹۱	فاطمه سلیمان پور

٩٢	اعظم سعادتمند
٩٣	عبدالرّحیم سعیدی راد
٩٥	سیداکبر سلیمانی
٩٦	محمد رضا شهرابی نژاد
٩٧	محمد مهدی سیار
٩٨	زهرا شرفی
	سید علیرضا شفیعی، سید محمد مهدی شفیعی، میلاد حبیبی،
١٠١	محمد رضا معلمی، امیر سلیمانی
١٠٤	سید محمد مهدی شفیعی
١٠٥	محمد شکری فرد
١٠٧	بشری صاحبی
١٠٩	قاسم صرافان
١١١	حسن صنوبیری
١١٤	پیمان طالبی
١١٧	فاطمه سادات طبایی
١١٩	محمد رضا طهماسبی
١٢٢	فاطمه عارف نژاد
١٢٥	محمد مهدی عبداللّهی
١٢٦	میلاد عرفان پور
١٣١	الهام عظیمی
١٣٢	احمد علوی
١٣٤	محمد غفاری
١٣٥	محمد جواد غفورزاده (شفق)

مجموعه اشعاری در زبان **مردمیلان** حاج قاسم سلیمانی

۱۴۰	هادی فکری
۱۴۲	علیرضا قزووه
۱۴۶	ریحانه کاردانی
۱۴۷	غلامرضا کافی
۱۴۹	محسن کاویانی
۱۵۲	مریم کرباسی
۱۵۴	علی محمد مؤذب
۱۶۰	حسین مؤذب
۱۶۱	سید ابوالفضل مبارز
۱۶۳	محمد علی مجاهدی
۱۶۵	مصطفی محمدخان خراسانی
۱۶۶	حسنا محمدزاده
۱۶۸	جواد محمدزمانی
۱۷۰	نغمه مستشار نظامی
۱۷۲	فاطمه مصلحت جو
۱۷۳	راضیه مظفری
۱۷۴	فاطمه سادات مظلومی
۱۷۶	علی معلم دامغانی
۱۷۸	محمدحسین ملکیان
۱۸۰	نفیسه سادات موسوی
۱۸۲	علی موسوی گرمارودی
۱۸۴	محمدحسین مهدویان
۱۸۵	فاطمه مهدی زاده

مردم میدان

مجموعه اشعاری در رای حاج قاسم سلیمانی

۱۸۷	یوسف علی میر شگاک
۱۸۹	محسن ناصحی
۱۹۰	فاطمه نانی زاد
۱۹۱	محمد حسین نجفی
۱۹۴	محمد حسین نعمتی
۱۹۵	سجاد نوابی
۱۹۷	محمد رضا وحیدزاده
۱۹۹	انسیه سادات هاشمی
۲۰۱	شعرهای از شاعران دیگر کشورها
۲۰۲	بلرام شکلا (شاعر هندوستانی)
۲۰۳	سرمیش تربیاتی (شاعر هندوستانی)
۲۰۴	سید حکیم بینش (شاعر افغانستانی)
۲۰۶	بلقیس فاطمه حسینی (شاعر هندوستانی)
۲۰۸	سید سکندر حسینی (شاعر افغانستانی)
۲۱۰	علی اصغر الحیدری (شاعر هندوستانی)
۲۱۲	عزیز مهدی (شاعر هندوستانی)
۲۱۴	مهدی باقر (شاعر هندوستانی)
۲۱۵	احمد شهریار (شاعر پاکستانی)
۲۱۷	احمد حسیب اسعد (شاعر سوری)
۲۲۲	بنت الهدی الصغری (شاعر لبنانی)
۲۲۸	احمد الحجیری (شاعر بحرینی)
۲۲۹	باسم عباس سرور (شاعر لبنانی)
۲۳۷	فارس دعدوش (شاعر سوری)

مقدمه

حاج قاسم سلیمانی آنچنان شهیدانه زیسته بود و همواره عطر شهادت داشت که همه می‌دانستیم این مرد بزرگ، در این دنیا نمی‌گنجد و روحش بی‌قرار از قفس پریدن است. از این رو شاید کمتر کسی گمان می‌کرد خبر شهادت او چنین قیام و قیامتی در ایران و جهان دراندارد. با شنیدن آن خبر سهمگین، در دل‌های حق طلب و آزاده‌ی هر کجای این کره‌ی خاک غوغایی شد و این غوغابدیهی بود که شاعران را به سرودن برانگیزد، بی‌آنکه پای درخواست و سفارشی در میان باشد.

از همان نخستین لحظات انتشار خبر شهادت این بزرگ‌قهرمان تاریخ، بسیاری از شاعران از نسل‌های مختلف حال خود را با سرودن ابراز کردند. شعرهایی سروده شد که در کنار سوگ و مرثیه در ازدست دادن شخصیتی بی‌نظیر، به ابعاد مختلف زندگی او می‌پرداخت و بخصوص رنگ حماسی و خونخواهانه نیز به خود می‌گرفت. صد‌ها شعر از اصناف گونه‌گون شاعران ایران و جهان در این مدت سروده شده است. گردآوری گزیده‌ای خواندنی و نسبتاً جامع از این

— مجموعه اشعاری در رثای حاج قاسم سلیمانی —

آثار ارزشمند، ضرورتی بود که زمینه تألیف این کتاب شد. در کتاب حاضر که حاصل جستجو و رصد بهترین سرودها برای این شهید سرافراز است، تلاش شد بهترین و موثرین شعرها انتخاب شوند و صدالبته محتمل است آثار خوبی از چشم ما دور مانده باشد.

اگرچه بیان عظمت آن انسان شگفت، حتی به زیان شعر هم دشوار است امیدوارم این مجموعه به خوبی جریان مبارک و خودجوش سرایش شعر برای شهید حاج قاسم سلیمانی را بازتاب دهد و آنچنان که شایسته است مخاطبان را به کارآید.

در پایان از بنیاد شهید سلیمانی که بانی تدوین و انتشار این کتاب بودو همه شاعرانی که اثریا آثاری در این کتاب دارند سپاسگزارم. همچنین از مرتضی حیدری آل کثیر بابت ترجمه آثار عربی و از محمد رضا شفیعی که در رصد و گردآوری شعرها این حقیر را یاری کردند بی نهایت ممنونم.

میلاد عرفان بور

مجموعه اشعاری در رثای حاج قاسم سلیمانی